

Stockholms
stad

SOCIALTJÄNSTRAPPORT 2022

5. VÅLD I NÄRA RELATIONER

För fjortonde året i rad har socialtjänstrapporten tagits fram av socialnämnden. Det är en stadsövergripande rapport som syftar till att beskriva tillståndet inom Stockholms stads socialtjänst och hur den utvecklas över tid. Rapporten är ett verktyg i arbetet för likställighet inom stadens socialtjänst, för såväl politiker som verksamheterna att ta del av, besluta och planera utifrån.

Socialnämnden har samlat in och sammanställt statistikuppgifter och annan relevant information för följande verksamhetsområden: ekonomiskt bistånd, barn och unga, familjerätten, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, missbruk och beroende, hemlöshet, socialpsykiatri och funktionsnedsättning.

Innehåll

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck	3
Målgruppsbeskrivning	4
Statistiken i kapitlet	5
Indikator våld i nära relationer	5
Utveckling under året	6
Idéburet offentligt partnerskap (IOP)	6
Utredningar	7
Utredningar som rör vuxna	7
Insatser, biståndets omfattning och utformning	8
Skydd och stöd till våldsutsatta vuxna	8
Andra boendeformer	13
Stöd till våldsutövare	14
Barn som upplevt våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck	15
Origo Resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld	21

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck

Kommunernas skyldigheter att ge stöd till personer som utsätts för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck som brottsoffer regleras i socialtjänstlagens 5 kapitel 11 § och 11 a §.

Till socialnämndens uppgifter hör att verka för att den som utsätts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp.

Socialnämnden ska särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation.

Socialnämnden ansvarar för att ett barn, som utsätts för brott, och dennes närstående får det stöd och den hjälp som de behöver.

Socialnämnden ska också särskilt beakta att ett barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående är offer för brott och ansvarar för att barnet får det stöd och den hjälp som barnet behöver. Lag (2012:776) om ändring i socialtjänstlagen.

Till socialnämndens uppgifter hör att verka för att den som utsätter eller har utsatt närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende.

När socialnämnden fullgör uppgiften ska nämnden särskilt beakta säkerheten för den som utsätts eller har utsatts för våld eller andra övergrepp och dennes närstående. Lag (2021:645).

1 november 2022 trädde Socialstyrelsen nya föreskrifter, våld i nära relationer (HSLF-FS 2022:39), i kraft. I de nya föreskrifterna har det bland annat införts krav på socialnämnden att fastställa rutiner för när och hur personalen i dess verksamheter ska ställa frågor om våld för att kunna upptäcka våldsutsatta och barn som bevittnat våld som behöver stöd och hjälp, samt våldsutövare som behöver insatser för att ändra sitt beteende. Det har även införts krav på att erbjuda insatser till våldsutövare.

Stadens arbete mot våld syftar till att personer som varit utsatta för våld ska få stöd och skydd för att leva ett liv utan våld, och de som utövar våld ska sluta utöva våld. Under 2022 tog socialnämnden fram en kortversion av "Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021–2025". Kortversionen har spridits till medarbetare i staden.

Inom ramen för programmet mot våld, genomfördes på nytt kampanjen "Aldrig igen" i början på 2022. Syftet med kampanjen var bland annat att belysa frågan om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck hos allmänheten samt informera om var stöd och hjälp erbjuds i Stockholms stad. Fokus för året var våldsutövare. Kampanjen har syns på sociala medier, på stadstavlor och i kollektivtrafiken.

För att våld ska upptäckas så tidigt som möjligt behöver medarbetare ha tillräcklig kunskap om våldets mekanismer och förekomst samt kunna identifiera tecken på våld. Socialnämnden har under året erbjudit FREDA-utbildning för handläggare på relationsvårdsteam (RVT), FREDA-kortfrågor för handläggare inom övrig socialtjänst, utbildningstillfällen i riskbedömningsmetoden PATRIARK för handläggare inom RVT och barn och unga samt gruppledarutbildningar i V.I.P-programmet.

Viktig Intressant Person (V.I.P) är ett strukturerat och manualbaserat program som riktar sig till dem som har svårt att förstå och bearbeta information. Syftet med V.I.P-programmet är att förebygga att personer med intellektuella och eller psykiska funktionsnedsättningar utsätts för eller utsätter andra för våld i nära relationer. Vidare erbjöds en gemensam föreläsning av Linköpings stadsmission, *Konsekvenser av våldsutsatthet och beroende*, till handläggare inom vuxen beroende och RVT.

Förebyggande arbete är en viktig del av programmet mot våld, vilket bedrivs bland annat i skolan. Socialnämnden stöttar utbildningsnämnden i genomförandet av programmet *"Mentorer i våldsprevention"* (MVP). Uppdraget har också under året kopplats ihop med arbetet kring våld i ungas parrelationer.

Målgruppsbeskrivning

Våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel för sexuella ändamål är allvarliga samhällsproblem där de våldsutsattas mänskliga rättigheter kränks. Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck sker ofta i hemmet, den plats där personen ska kunna känna sig som tryggast. Våldet och förtrycket tar sig många olika uttryck, från verbala kränkningar, kontroll och isolering till grovt fysiskt och sexuellt våld.

En undersökning från Brottsförebyggande rådet (BRÅ) visade att drygt var femte person i befolkningen någon gång i livet har varit utsatt för våld i en nära relation. Kvinnor är särskilt utsatta – drygt var fjärde kvinna jämfört med var sjätte man.¹ Det våld som kvinnor utsätts för i nära relationer är även grövre än det våld som män utsätts för i en nära relation.^{2 3} Gärningspersonen är en partner eller före detta partner i närmare 30 procent av alla hot- och våldshändelser som drabbar kvinnor som utsätts för våld fyra gånger eller mer under ett år. Motsvarande andel bland män är mindre än fem procent.⁴

På senare år har våld i ungas nära relationer uppmärksammats och är ett allvarligt och komplext samhällsproblem som visar liknande mönster som våld mellan vuxna i nära relationer och måste därför tas på lika stort allvar.⁵

Vissa personer riskerar i större utsträckning att utsättas för våld och att också drabbas hårdare om de utsätts. Det handlar om att personen befinner sig i en utsatt situation som gör att sårbarheten ökar. Utsattheten kan variera över tid och vara kopplad till olika situationer. En person kan ha särskilda behov av stöd och hjälp utifrån en eller flera olika faktorer som påverkar varandra.⁶ Kvinnor i missbruk eller beroende befinner sig till exempel ofta i livssituationer som ökar risken för att utsättas för våld. Samtidigt kan de ha svårare än andra våldsutsatta personer att få stöd och hjälp. Våldet ses ofta som en konsekvens av missbruket vilket gör att våldsutsattheten inte uppmärksammas eller kanske negligeras av samhället. Ett annat exempel är HBTQI+-personer där samhällets heterosexuella normer innebär att våld i samkönade relationer ofta osynliggörs eller bagatelliseras. Detta kan göra att omgivningen har svårare att se, förstå och hantera våldet och får därför svårare att ge bra stöd och hjälp. Ytterligare sårbara grupper kan vara personer med migrationsbakgrund, fysisk och psykisk funktionsnedsättning eller de som är sårbara på grund av hög ålder.⁷

1 Frenzel, A. Brott i nära relationer – en nationell kartläggning. Brå, 2014.

2 Våld och hälsa. NCK, 2014.

3 Frenzel, A. Brott i nära relationer – en nationell kartläggning. Brå, 2014.

4 Upprepad utsatthet för hot- och våldsbrott i befolkningen 2005–2015. Kortanalys 2/2017. Brå, 2017.

5 "Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025".

6 "Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025".

7 Särskild utsatthet - Kunskapsguiden.

Statistiken i kapitlet

Det saknas till stor del statistik om målgrupperna våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution samt människohandel för sexuella ändamål i det verksamhetssystem som används i staden. Den statistik som ligger till grund för detta kapitel kommer från staden internt och är främst manuellt insamlad och ska därför beaktas med viss försiktighet.

Se gärna demografikapitlet i rapportens början för uppgifter om befolkningsmängd, utbildningsnivå med mera i de olika stadsdelsområdena.

Indikator våld i nära relationer

Staden har sedan ett antal år tillbaka en indikator* som lyder "Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten". Indikatorn avser vuxna personer över 18 år.

Totalt var det 2 984 våldsutsatta personer under 2022 som var kända av socialtjänsten. Av den totala summan var 89 procent kvinnor och elva procent män, se tabell 5:1. Antalet våldsutsatta som är kända av socialtjänsten har ökat med sju procent sedan 2021. Antalet kända våldsutsatta män har ökat med 31 procent. I BRÅs⁸ kartläggning, som nämns ovan, framkom att var sjätte man var våldsutsatt.

Tabell 5:1 Antal personer utsatta för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten uppdelat på kön, år 2020–2022

Nämnd	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Rinkeby-Kista	243	19	262	287	38	330	209	30	239
Spånga-Tensta	234	8	242	136	23	162	38	9	47
Hässelby-Vällingby	245	17	262	267	22	289	314	25	339
Bromma	161	17	178	285	29	314	282	5	287
Kungsholmen	34	9	43	63	7	70	45	5	50
Norrmalm	171	13	184	90	9	99	44	19	63
Östermalm	46	*	46	49	10	59	57	4	61
Södermalm	217	28	245	213	19	232	240	25	265
Enskede-Årsta-Vantör	606	67	673	344	23	367	386	34	420
Skarpnäck	123	29	152	208	12	220	170	42	212
Farsta	162	19	181	182	22	204	170	42	212
Hägersten-Älvsjö	210	52	262	201	30	231	250	60	310
Skärholmen	189	35	224	173	10	183	422	32	454
Enheten för hemlösa**	-	-	-	19	*	19	21	4	25
Totalt i staden	2641	314	2 954	2517	256	2779	2648	336	2984

Källa: ILS.

* Antal under 4 redovisas ej.

** Enheten för hemlösa har inte redovisat siffror 2020

Antalet personer som är utsatta för våld och kända av socialtjänsten har totalt sett ökat mellan 2021 och 2022. Drygt hälften av stadsdelsnämnderna rapporterar fler kända våldsutsatta 2022 jämfört med 2021.

* En indikator är ett tal som följs över tid och som ska visa om utvecklingen går i rätt riktning och i rätt takt samt ge underlag för åtgärder och beslut.

8 Frenzel, A. Brott i nära relationer – en nationell kartläggning. Brå, 2014.

Utveckling under året

Pilotprojekt RVT, ekonomiskt bistånd och Mikamottagningen

Ett pilotprojekt mellan Mikamottagningen, avdelningen för stadsövergripande sociala frågor, enheter för ekonomiskt bistånd och relationsvårdsteam för Farsta och Södermalms stadsdelsnämnder påbörjades under året. Syftet är att ta fram rutiner kring ärendehandläggning inom ekonomiskt bistånd gällande personer som utnyttjas i prostitution eller har erfarenhet av sex mot ersättning, öka samverkan mellan RVT och ekonomiskt bistånd samt skapa en mer likställd handläggning av dessa ärenden, över staden.

RVC

En utvärdering av stödsamtal till barn på relationsvårdscentrum (RVC) har under hösten upphandlats. Utvärderingen kommer att pågå fram till och med 2024 och Marie Cederschiölds högskola kommer ansvara för utvärderingen.

IGOR

Södermalms stadsdelsnämnd har sedan april 2021 ett pågående samverkansprojekt, IGOR, med lokalpolisområde city. Syftet med IGOR är att arbeta återfallsförebyggande mot mäns våld mot kvinnor. En viktig del i projektet handlar om att motivera våldsutövare till att ta emot stöd genom socialtjänsten för att ändra sitt våldsamma beteende samt att erbjuda ett utökat stöd till våldsutsatta genom att finnas där för dem före, under och efter en rättsprocess. Samtliga personer, både våldsutsatta och våldsutövare, har erhållit information om socialtjänstens stödinsatser samt individuella riskbedömningar. Under 2022 har forskare från Marie Cederschiöld högskola följt projektet vilket har resulterat i en utvärdering som presenterades i mars 2023. Socialnämnden ingår i en rådgivande del av projektgruppen.

Islandsmodellen

Arbetet med implementering av Islandsmodellen har fortsatt under 2022 och innefattar nu också Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck och Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnder samt Globen lokalpolisområde. Farsta och Skärholmen är med sedan 2021 då Islandsmodellen startade som ett projekt. Syftet med modellen är att öka samverkan mellan polis och socialtjänst vid och efter akuta våldshändelser i familjer med barn. Polisen kontakter då socialjour (kvällstid och helger) och socialtjänst (dagtid) som ansluter redan på brottsplatsen och kan stötta och informera de vuxna och barn som är involverade i våldshändelsen. Målet är att tillvarata våldsutsatta barn och vuxnas rätt till skydd och stöd samt möjliggöra att våldsutövare aktualiseras till berörd enhet i så nära anslutning till den akuta våldshändelsen som möjligt.

Idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Socialnämnden har inlett ett Idéburet offentligt partnerskap (IOP) med civilsamhället för att adressera den särskilda utmaning som rör våld i barns och ungas nära relationer. Partnerskapet gäller mellan socialnämnden (avdelningen för stadsövergripande sociala frågor och Stödcentrum för unga brottsutsatta och vittnen) och Stiftelsen 1000 Möjligheter som bland annat driver *ungarelationer.se* och en samtalsmottagning för unga våldsutsatta och unga våldsutövare. Huvudsyftet med partnerskapet är att stärka det förebyggande arbetet mot våld i ungas nära relationer. Målgruppen är personer mellan 13 och 23 år, boende i Stockholms stad. Syftet ska uppnås genom att parterna gemensamt verkar för att ungdomar får en förhöjd kunskap om hur våld i en partnerrelation kan ta sig uttryck och vad det kan få för konsekvenser, samt att fler unga som utövar våld identifieras och i förlängningen tar emot stöd som syftar till att upphöra med våldsutövandet.

Partnerskapet har pågått för kort tid för att en rättvisande utvärdering av vilka effekter partnerskapet hittills haft ska kunna göras. Däremot kan det konstateras att partnerskapet har gett förutsättningar för samverkan både på strategisk och på operativ nivå mellan aktörerna och den ökade samverkan har skapat möjligheter för en ökad samsyn och ett gemensamt fokus på den utmaning som våld i ungas nära relationer är.

Utredningar

Utredningar som rör vuxna

Ärenden som rör vuxna över 18 år som utsätts för eller utsätter närstående för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck handläggs av stadens RVT, som finns vid alla stadsdelsförvaltningar och Enheten för hemlösa. Ärenden som rör barn som upplever våld, antingen mot en förälder eller motsvarande, eller som är direkt utsatta av en sådan person, handläggs av enheterna för barn och unga på stadsdelsförvaltningarna. I detta avsnitt redovisas antal vuxenärenden och beviljade insatser.

Tabell 5:2 Antal aktuella ärenden uppdelat på kön, 2022

Nämnd	Kvinnor	Män	Totalt
Rinkeby-Kista	144	15	159
Spånga-Tensta	67	8	75
Hässelby-Vällingby	121	10	131
Bromma	115	16	131
Kungsholmen	58	6	64
Norrmalm	46	4	50
Östermalm	70	11	81
Södermalm	197	32	229
Enskede-Årsta-Vantör	217	17	234
Skarpnäck	110	12	122
Farsta	122	10	132
Hägersten-Älvsjö	189	45	234
Skärholmen	89	14	103
Enheten för hemlösa	9	0	9
Staden brutto*	1554	200	1754
Staden netto**	1511	196	1707

Källa: Sociala System.

* För staden brutto summeras antal ärenden över samtliga nämnder.

** För staden netto summeras antal unika individer i staden. Dvs. om en individ förekommer flera gånger i olika nämnder, så räknas individen bara en gång.

I tabellen ovan redovisas antalet aktuella ärenden vid RVT under 2022. Det innefattar både ärenden som aktualiserats innan 2022 men fortfarande var aktuella under året, och sådana som blev aktuella 2022. Det finns ingen jämförbar statistik med föregående år då det tidigare år varit egenrapporterade siffror från socialnämnd och stadsdelsnämnder. Enskede-Årsta-Vantör och Hägersten-Älvsjö hade högst antal aktuella ärenden under året, tätt följt av Södermalm. Enheten för hemlösa och Norrmalm hade lägst antal. Det är dock viktigt att nämna att en stor del av kvinnorna som är aktuella på Enheten för hemlösa är utsatta för våld, men att de inte alltid söker stöd utifrån det. De har ofta en komplex situation med hemlöshet, saknar egen försörjning, missbruk och våldsutsatthet. Vid en åldersfördelning finns den största andelen kvinnor, 80 procent, i åldersgruppen 30–64 år, följt av 15 procent i åldersgruppen 21–29 år, 3 procent i gruppen 18–20 år samt 2 procent 65 år och uppåt. Fördelningen för män ser likadan ut, förutom i den yngsta och äldsta åldersgruppen som är omvänd.

Tabell 5:3 nedan visar att totalt 953 personer har beviljats samtalsstöd på stadens fyra RVC av stadsdelsnämndernas och Enheten för hemlösas RVT, vilket är en ökning med nio procent sedan 2021. Det går inte att utläsa från Sociala System hur många av dessa som var våldsutsatta respektive våldsutövare. RVC kan däremot i sin egenrapporterade statistik redovisa antal våldsutsatta och våldsutövare, vilket redovisas längre fram i kapitlet. Andelen av antalet ärenden för RVT och som beviljats RVC som insats är 56 procent. Det finns ingen jämförbar statistik med föregående år då antal ärenden på RVT tidigare varit egenrapporterade siffror från respektive nämnd. Det totala antalet våldsutsatta och våldsutövare som de fyra RVC haft kontakt med under 2022 är 1010 personer. Skillnaden i antal kan bland annat bero på att en person kan få fem stödsamtal hos RVC utan ett biståndsbeslut från RVT.

Tabell 5:3 Antal individer som beviljats samtalsstöd på RVC, uppdelat på kön och nämnd 2020–2022

Stadsdelsnämnd	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Rinkeby-Kista	58	*	58	58	7	65	68	7	75
Spånga-Tensta	15	*	15	*	*	*	19	*	19
Hässelby-Vällingby	55	8	63	51	7	58	49	6	55
Bromma	58	10	68	54	6	60	61	8	69
Kungsholmen	31	6	37	33	6	39	34	5	39
Norrmalm	37	5	42	40	4	44	31	*	31
Östermalm	21	7	28	36	9	45	46	8	54
Södermalm	78	10	88	98	10	108	105	16	121
Enskede-Årsta-Vantör	129	16	145	102	4	106	111	8	119
Skarpnäck	51	*	51	59	4	63	63	5	68
Farsta	58	5	63	67	7	74	60	7	67
Hägersten-Älvsjö	96	14	110	109	21	130	130	33	163
Skärholmen	47	15	62	52	11	63	59	9	68
Enheten för hemlösa	*	0	0	*	*	*	*	0	*
Totalt i staden	734	105	839	780	97	877	838	115	953

Källa: Sociala System.

* Antal under 4 redovisas ej.

Insatser, biståndets omfattning och utformning

Skydd och stöd till våldsutsatta vuxna

Staden driver i egen regi ett antal verksamheter som vänder sig till våldsutsatta vuxna och deras barn. Verksamheterna erbjuder stöd och skydd, på kort och lång sikt. Det handlar huvudsakligen om samtalsstöd men också visst praktiskt stöd. De verksamheter som erbjuder skyddat boende nämns mer ingående längre ned.

De verksamheter som erbjuder stöd och som inte innefattar skyddat boende är stadens fyra RVC, Origo Resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld, regionkoordinatorer mot prostitution och människohandel och Mikamottagningen. Mikamottagningen har ett länsövergripande uppdrag, där än så länge 16 kommuner, utöver Stockholm, har ingått avtal med Mikamottagningen. RVC erbjuder stöd till våldsutsatta och våldsutövande vuxna samt barn, vars vårdnadshavare beviljats samtalsstöd hos RVC.

Origo drivs tillsammans med Polisen, Region Stockholm och övriga kommuner i länet. Origo ger stöd och rådgivning till unga personer mellan 13–26 år utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck samt till yrkesverksamma som skolsköterskor, kuratorer och socialsekreterare. Statistik för Origo kommer att redovisas längre fram i kapitlet.

Regionkoordinatorerna samordnar stadens arbete mot prostitution och människohandel, handlägger individärenden och fungerar även som kompetensstöd till socialtjänsten.

Mikamottagningen erbjuder stödjande samtal och praktiskt stöd till personer som har erfarenhet av sex mot ersättning, sexuellt självskadebeteende och eller är utsatta för människohandel för sexuella ändamål. Det totala antalet aktuella ärenden på mottagningen 2022 var 146 (142 kvinnor, fyra män, där en andel av samtliga är transpersoner men som är registrerade utifrån det kön de själva identifierar sig som). Av dessa 146 har 90 tillhörighet Stockholms stad. 28 personer har tillhörighet till någon av de kranskommuner som ingått avtal med Mikamottagningen och 28 personer saknar uppdragsgivare utifrån att de är utländska medborgare. De är antingen påträffade vid polisinsatser med oklar uppehållsstatus och placerade av till exempel Migrationsverket. Flertalet av dessa 28 kan antas vara utsatta för någon form av koppleriverksamhet eller människohandel för sexuella ändamål. Av de 90 som tillhör Stockholm stad är 87 kvinnor och tre män. Det är 16 personer som har minderåriga barn, vilket motsvarar 18 procent.

Under 2022 har personer från Ukraina, som påträffats i det uppsökande arbetet tillsammans med polisen, ökat och totalt har 55 kvinnor påträffats. Av dessa har sju varit aktuella på Mikamottagningen för fortsatt stöd av något slag efter att de påträffats tillsammans med polisen.

Även ideella kvinnojourer och andra frivilligorganisationer erbjuder stöd till våldsutsatta och deras barn, exempelvis samtalsstöd och gruppverksamheter.

Relationsvåldscentrum

Relationsvåldscentrum (RVC) erbjuder råd och stöd till personer som är eller har varit utsatta för våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck. Stödsamtal kan ges individuellt eller i grupp. RVC kan ge stöd under rättsprocessen och har ett samarbete med stadsdelsnämndernas RVT, enheter för barn och unga samt familjerätten. Behov av insats på RVC för våldsutsatta och våldsutövare utreds av RVT i den stadsdelsnämnd personen bor. Det finns också möjlighet för personer att vända sig direkt till RVC för max fem råd- och stödsamtal utan att kontakta RVT.

Verksamheterna ger också insatser till våldsutövare som vill bryta sitt beteende samt till barn där någon av vårdnadshavarna är aktuell på RVC. Information om insatser till våldsutövare och barn redovisas längre fram i kapitlet.

I detta stycke presenteras antal våldsutsatta kvinnor och män som erhållit stöd från RVC under 2022. Värt att notera är att befolkningsmängden för respektive RVC och dess upptagningsområden skiljer sig åt.

Inrapporterad statistik från RVC är inkommande ärenden under 2021 och 2022. Då det fortsatt finns en del utmaningar med det uppföljningsverktyg RVC använder bör siffrorna tolkas med viss försiktighet. RVC Sydost hade från 1 maj till och med sista september 2022 stora tekniska problem med uppföljningsverktyget. Deras ärenden efterregistrerades och bör därför tolkas med detta i åtanke.

Det är en skillnad i antalet som blir beviljad RVC insats från socialtjänstens RVT och antal våldsutsatta och våldsutövare som erhållit stödinsatser från RVC. En förklaring till detta kan vara att en del personer endast väljer fem råd och stödsamtal utan biståndsbeslut och sedan väljer att inte ansöka om fortsatt stöd på RVC via RVT i respektive stadsdelsnämnd. Under 2022 har antalet våldsutsatta kvinnor som fått stödsamtal hos RVC ökat med 22 procent, från 669 stycken till 816 stycken. Det är 65 våldsutsatta män som erhållit stödsamtal, vilket är samma siffra som 2021. Hur fördelningen ser ut för respektive RVC presenteras i tabell 5:4 nedan. Utöver de 881 våldsutsatta kvinnor och män som redovisas i tabell 5:4 var det även 14 personer som erhöll stödinsatser hos RVC, där kön inte registrerades. De är dock inräknade i den totala summan för respektive RVC samt för staden. RVC Sydväst har ökat med 86 procent, vilket även återspeglar sig i antalet aktuella RVT ärenden för Hägersten-Älvsjö och Skärholmen år 2022, se tabell 5:2.

Antalet våldsutsatta kvinnor som haft kontakt med RVC under 2022 har ökat med 22 procent.

Tabell 5:4 Antal våldsutsatta, uppdelat på kön, RVC 2021–2022

RVC	2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Innerstad	223	19	242	208	16	225
Sydost	149	7	156	185	15	203
Sydväst	121	16	137	235	20	255
Väst	176	23	199	188	14	212
Totalt i staden	669	65	734	816	65	895

Källa: Egenrapporterade uppgifter från respektive RVC.
Det finns ett antal våldsutsatta där kön inte har registrerats men de räknas in i totalt per RVC och totalt i staden.

Av det totala antalet våldsutsatta som erhöll stödinsatser hos RVC under 2022 är det 66 procent som har minderåriga barn. Se tabell nedan. RVC Sydväst har störst andel våldsutsatta med minderåriga barn, 73 procent, och lägst andel återfinns på RVC Innerstad, 58 procent. För RVC Innerstaden finns ett bortfall på 15 våldsutsatta där kunskap om föräldraskap saknas.

Tabell 5:5 Totalt antal våldsutsatta och andel av dessa med minderåriga barn, RVC 2021–2022

RVC	2021		2022	
	Antal våldsutsatta	Andel med barn	Antal våldsutsatta	Andel med barn
Innerstad	242	64	225	58
Sydost	160	78	203	67
Sydväst	140	68	255	73
Väst	207	58	212	66
Totalt i staden	749	66	895	66

Källa: Egenrapporterade uppgifter från respektive RVC.

Skyddat boende och jourlägenhet

Definition av skyddat boende: ”Boendeinrättning som tillhandahåller platser för heldygnsvistelse avsedda för personer som behöver insatser i form av skydd mot våld eller andra övergrepp tillsammans med andra relevanta insatser.”⁹

Staden driver i egen regi fyra skyddade boenden: *Hvilan*, *Kriscentrum för kvinnor och barn*, *Kruton* och *Syrenen*.

- *Hvilans* målgrupp är hemlösa kvinnor, med eller utan missbruk. Det är inte bara ett skyddat boende med förstärkt skalskydd, utan också ett akut- och planeringsboende för hemlösa kvinnor, med eller utan aktivt missbruk. Alla kvinnor som bor på *Hvilan* har inte kommit dit på grund av våldsutsatthet, men en stor andel är våldsutsatta.
- *Kriscentrums* målgrupp är kvinnor med eller utan barn som utsatts för våld i nära relation men även hedersrelaterat våld och förtryck.
- *Kruton* vänder sig till unga personer, både flickor och kvinnor, pojkar och män samt par, som är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.
- *Syrenen* är ett skyddat stödboende för kvinnor i socialt utsatta situationer över 18 år. Boendet är anpassat för personer med funktionsnedsättning och missbruk.

De fyra verksamheterna har tillsammans 70 platser, förutom detta har *Kruton* dessutom fyra skyddslägenheter där det kan bo en till flera personer i varje lägenhet. Under 2022 var den totala beläggningen på *Hvilan* 94 procent, vilket innebär en minskning med fyra procentenheter från 2021. På *Kriscentrum för kvinnor och barn* var den totala beläggningen 64 procent, vilket är en minskning med 13 procentenheter. *Krutons* totala beläggning var 31 procent, vilket är en halvering jämfört med föregående år. På *Hem för vård eller boende (HVB)* var beläggningen 33 procent och motsvarande siffra för skyddslägenheterna var 26 procent. På *Syrenen* var den totala beläggningen 88 procent, en minskning med fem procentenheter.

Det finns ett flertal skyddade boenden som drivs av andra aktörer, som ideella kvinnojourer, företag och stiftelser.

⁹ Socialstyrelsens termbank.

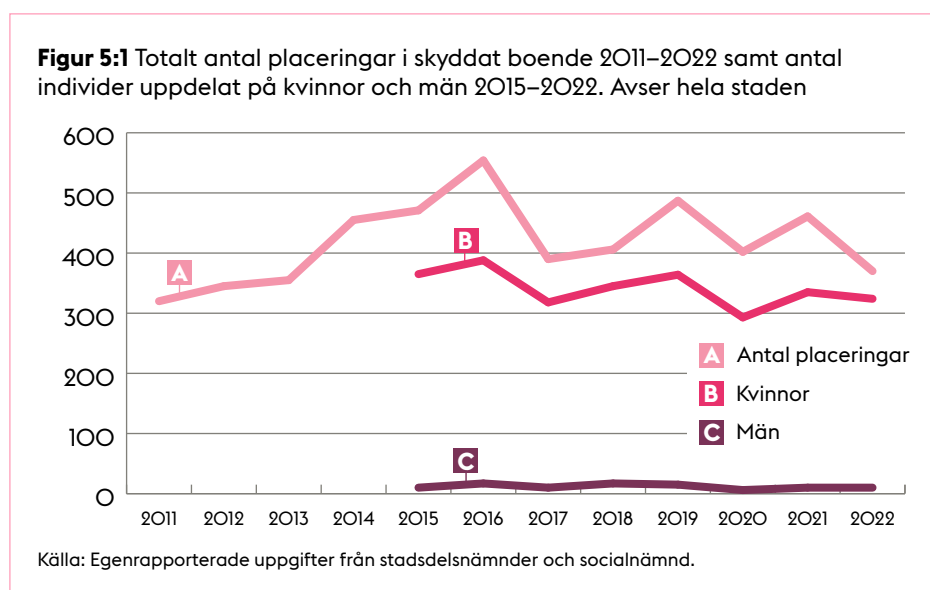
Statistiken som rör skyddat boende och jourlägenhet samlas in via en enkät till stadsdelsnämndernas RVT. I tabellen nedan redovisas antal beslut om placering i skyddat boende respektive antal personer. De två måtten skiljer sig åt då en person kan ha fått insatsen flera gånger under ett år. Antalet beslut om placering är därför fler än antalet personer. År 2022 är det lägsta antalet placeringar på skyddat boende sedan 2017.

Tabell 5:6 Antal placeringar och individer i skyddat boende, uppdelat på kön, 2021–2022 samt medföljande barn 2022

Stadsdelsnämnd	2021, kvinnor		2021, män		2022, kvinnor		2022, män		2022 medföljande barn
	Placeringar	Individer	Placeringar	Individer	Placeringar	Individer	Placeringar	Individer	
Rinkeby-Kista	60	37	9	*	57	57	*	*	48
Spånga-Tensta	41	31	0	0	20	20	*	*	35
Hässelby-Vällingby	44	36	*	*	47	39	*	*	42
Bromma	15	14	0	0	26	19	0	0	15
Kungsholmen	11	8	0	0	13	11	0	0	8
Norrmalm	9	5	0	0	4	4	0	0	*
Östermalm	8	8	0	0	7	6	0	0	0
Södermalm	42	24	*	*	27	23	*	*	24
Enskede-Årsta-Vantör	103	75	0	0	71	61	*	*	72
Skarpnäck	34	21	*	*	17	16	0	0	19
Farsta	29	29	0	0	18	17	0	0	9
Hägersten-Älvsjö	21	20	*	*	18	18	*	*	15
Skärholmen	17	17	*	*	24	22	*	*	28
Enheten för hemlösa	10	10	0	0	11	11	0	0	0
Totalt i staden	444	335	17	10	360	324	10	10	318

Källa: Egenrapporterade uppgifter från stadsdelsnämnder och socialnämnd.
* Antal under 4 redovisas ej.

Figur 5:1 nedan visar förändring i antalet placeringar och antal personer från 2011 och framåt. Antalet personer var inte uppdelat på kön innan 2015, varför endast siffror sedan 2015 tagits med avseende individer. Antalet män var lägst 2020 med sex stycken, medan 2016 och 2018 hade toppnoteringar med 17 placerade män vardera året. Antalet kvinnor var också lägst 2020 med 293 stycken, och högst 2016 då antalet var 388.

Av dem som beviljades skyddat boende 2022 var 324 kvinnor, att jämföra med 2021 då 335 kvinnor beviljades skyddat boende. Antalet kvinnor minskade därmed med tre procent. Fem av kvinnorna som beviljades skyddat boende 2022 var 65 år eller äldre. Antalet placerade män är oförändrat.

Det har även skett en minskning av antalet placeringar i jourlägenhet sedan 2021, se tabell nedan. Vad minskningen av antalet placeringar i skyddat boende och jourlägenhet beror på är det svårt att dra slutsatser kring. Samtidigt som det är en minskning av antalet placeringar i skyddat boende och jourlägenhet ökar antalet som blir beviljade insats på RVC. Uppdelningen på kön behöver inte visas i tabellen då det är kvinnor med eller utan barn som har placerats i en jourlägenhet 2021 och 2022.

Tabell 5:7 Antal placeringar och individer i jourlägenhet, tillhandahållen av nämnden**, 2021–2022, samt antal medföljande barn 2022

Stadsdelsnämnd	2021, totalt		2022, totalt		Medföljande barn 2022
	Placeringar	Individer	Placeringar	Individer	
Spånga-Tensta	*	*	0	0	0
Hässelby-Vällingby	0	0	0	0	0
Bromma	10	10	9	9	9
Kungsholmen	*	*	5	5	8
Norrmalm	*	*	8	5	4
Östermalm	0	0	0	0	0
Södermalm	*	*	*	*	*
Enskede-Årsta-Vantör	14	14	7	7	4
Skarpnäck	25	24	17	17	28
Farsta	*	*	0	0	0
Hägersten-Älvsjö	0	0	0	0	0
Skärholmen	0	0	0	0	0
Enheten för hemlösa	0	0	0	0	0
Totalt i staden	60	59	47	44	55

Källa: Egenrapporterade uppgifter från stadsdelsnämnder och socialnämnd.

* Antal under 4 redovisas ej.

** Alla nämnder tillhandahåller inte jourlägenheter.

I enkäten om placeringar i skyddat boende och jourlägenhet svarar 57 procent av stadsdelsnämnderna att de ser behov av fler platser i skyddat boende för kvinnor med funktionsnedsättning. Motsvarande siffra för män är 14 procent.

Av de svarande är det 50 procent som ser ett behov av fler platser i skyddat boende för kvinnor med missbruksproblematik och 29 procent ser ett behov av platser i skyddat boende för personer utsatta för prostitution. Antalet svarande som ser behov av platser i skyddat boende för den senare gruppen har ökat. I det nya programmet mot våld¹⁰ har målgruppen utökats till att omfatta även personer utsatta för prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Utifrån det erbjuder de flesta RVT stödinsatser till målgruppen, vilket kan vara en förklaring till ökningen.

Det är 21 procent svarande som ser behov av platser i skyddat boende för män. Våldsutsatta män som uppskattas ha behov av placering i skyddat boende har därmed ökat. År 2021 var det sju procent av de svarande som såg behovet av placering i skyddat boende av män.

I Socialstyrelsens kartläggning av skyddade boenden 2020¹¹ framgår att bristen på platser för kvinnor i missbruk inte är ett lokalt problem i Stockholm utan återfinns över hela landet. Det är 22 procent av de kartlagda boendena i Sverige som tar emot kvinnor i aktivt missbruk. Socialstyrelsen menar att denna målgrupp ofta hamnar mellan stolarna mellan beroendevården och psykiatrin, och att det behövs fler möjligheter till verksamheter där kvinnan inte behöver välja mellan behandling av missbruk och kompetens om våld. Det krävs ett helhetsperspektiv för att kunna ge rätt stöd men ofta hamnar missbruket i fokus och kvinnans ärende hamnar då hos socialtjänstens missbruksenheter.

¹⁰ "Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025".

¹¹ Kartläggning av skyddade boenden i Sverige (2020). Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen menar också att det behövs fler typer av boende för denna målgrupp, exempelvis med enbart kvinnliga boende och där kompetens om både missbruk och våld finns.

Socialnämndens bidrag till kvinnojourer

I Stockholm finns flera kvinnojourer som är ideella organisationer eller stiftelser. Kvinnojourerna står för ett omfattande stödarbete för målgruppen och utgör ett komplement till socialtjänstens stöd. Jourerna är viktiga samarbetspartners för socialtjänsten och arbetet för att skydda, stödja och hjälpa våldsutsatta personer och deras barn. Detta görs genom skyddat boende, stödsamtal och olika gruppverksamheter. Stadsdelsnämnderna kan vid behov av insatser för våldsutsatta kvinnor och barn köpa platser från kvinnojourer. Våldsutsatta kvinnor har även möjlighet att vända sig direkt till ideella kvinnojourer eller andra frivilligorganisationer för att få hjälp.

Förutom att staden köper insatser direkt från kvinnojourerna beviljar också socialnämnden bidrag till några av jourerna i Stockholm, dock endast jourer som drivs av ideella organisationer. Inriktningen är att verksamhetsbidraget ska uppfattas som långsiktigt och bidraget är utformat för att underlätta kontinuitet och långsiktighet i föreningarnas planering. Socialnämnden har för 2022 beviljat sammanlagt 5,9 miljoner kronor i bidrag till tre kvinnojourer med skyddat boende. Socialnämnden har även för 2022 beviljat sammanlagt 4,8 miljoner kronor i bidrag till tio kvinno- och tjejjourer som bedriver öppenvårdsinsatser för våldsutsatta.

Grunden för bidraget till kvinnojourerna är densamma som för övriga bidrag till ideella föreningar, det vill säga att de lever upp till de förutsättningar och krav som ställs i nämndens riktlinjer. Kraven handlar bland annat om att jourens verksamhet ska anses komplettera och tillföra ett mervärde till den verksamhet som socialnämnden bedriver i egen regi, har upphandlat eller ger bidrag till. Vidare ska verksamheten ha god kvalitet och kostnaderna ska vara rimliga. Jourerna behöver också kunna visa att verksamheten är öppen för stödsökande i hela staden och att tillräckligt många av de stödsökande kommer från Stockholms stad. Socialnämnden följer upp verksamheten på kvinnojourerna genom regelbundna rapporteringar av bidragen och platsbesök.

Andra boendeformer

SHIS Bostäder

SHIS Bostäder erhåller olika boendelösningar och är Stockholms stads bostadssociala resurs.

Den boendeform inom SHIS som riktar sig specifikt till personer med erfarenhet av våld i nära relationer, med eller utan barn, kallas *Mellanbo* och inkluderar boendestöd samt att personalen har kompetens om våld i nära relationer. En person med erfarenhet av relationsvåld som erhåller boende och stöd genom SHIS kan efter en period, om det inte längre föreligger ett stödbehov i boendemiljön, vidareflyttas till genomgångsbostad hos SHIS.¹² Den maximala tid en person kan bo hos SHIS är fem år.

29%

av stadsdelsnämnderna upplever att det finns behov av platser i skyddat boende för personer utsatta för prostitution.

¹² Shis.se samt muntlig information från SHIS.

Tabell 5:8 Antal vuxna och barn boende i SHIS mellanbo på grund av våldsutsatthet, per stadsdelsnämnd och uppdelat på kön, 2020 till och med 2022**

Stadsdelsnämnd	2020			2021			2022			Antal barn 2022
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	
Rinkeby-Kista	13	0	13	17	0	17	17	*	17	11
Spånga-Tensta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hässelby-Vällingby	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bromma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kungsholmen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Norrmalm	0	0	0	*	0	*	*	0	*	*
Östermalm	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Södermalm	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Enskede-Årsta-Vantör	0	0	0	*	0	*	*	0	*	0
Skarpnäck	*	0	*	*	0	*	*	0	*	*
Farsta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hägersten-Älvsjö	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skärholmen	0	0	0	*	0	*	0	0	0	0
Enheten för hemlösa	0	0	0	*	0	*	*	*	*	*
Totalt i staden	14	0	14	26	0	26	22	*	24	17

Källa: SHIS Bostäder

* Antal under 4 redovisas ej.

** Tabellen visar antalet boende i genomgångsbostad respektive år. En del personer som bodde där 2022 kan ha flyttat in 2020 eller tidigare, tabellen visar alltså inte antal individer.

Det är fortsatt framförallt Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd som beviljar SHIS Mellanbo till våldsutsatta personer. Under 2020 och 2021 bodde enbart kvinnor i denna boendeform, totalt 14 respektive 26 personer. År 2022 har det totala antalet minskat med två personer, till 24 stycken. År 2022 är det första gången (sedan siffror i socialtjänst-rapporten redovisades från SHIS) ett antal män som har blivit beviljade boende med stöd på SHIS. Det har skett en minskning av medföljande barn på SHIS sedan 2020. Kvinnorna hade tillsammans 20 barn år 2020, 19 barn år 2021 och 17 barn 2022. Den genomsnittliga boendetiden var drygt nio månader.

Förtur i bostadskön

Utsatthet för våld i nära relation är ett kriterium som kan berättiga till förtur i Stockholms kommunala bostadskö, under förutsättning att personen uppfyller övriga krav. Det är bland annat att den våldsutsatta ska vara skuldfri eller varit folkbokförd i Stockholms stad sammanhängande de senaste två åren. Det är inte en insats personen kan ansöka om hos socialtjänsten men RVT kan intyga en persons kontakt med dem och stötta i ansökningsförfarandet vid behov. Antalet bifall 2022 ligger i linje med föregående år, det vill säga 21 procent 2022 och 23 procent 2021.

Stöd till våldsutövare

Som nämndes tidigare driver staden sedan ett antal år fyra RVC som förutom att ge stöd och skydd till våldsutsatta vuxna också ger stöd till vuxna våldsutövare. Det handlar om enskilda samtal men också i grupp. Stöd till våldsutövare är ett relativt nytt område inom socialtjänsten och därför är kunskapen om evidensbaserade metoder begränsad. Det är ett område som behöver utvecklas framöver. Värt att notera är att befolkningmängden i respektive RVC:s upptagningsområde skiljer sig åt.

Inrapporterad statistik från RVC är inkommande ärenden under 2021 och 2022. Då det fortsatt finns en del utmaningar med det uppföljningsverktyg RVC använder bör siffrorna tolkas med viss försiktighet. RVC Sydost hade från 1 maj till och med sista september 2022 stora tekniska problem med uppföljningsverktyget. Deras ärenden efterregistrerades och bör därför tolkas med detta i åtanke.

I tabell 5.9 redovisas antalet våldsutövare per RVC, 2021 och 2022. Det totala antalet våldsutövare har ökat med 28 procent. Andelen våldsutövande män var 92 procent 2022, motsvarande siffra var 89 procent 2021. RVC Sydväst har ökat från 20 till 45 våldsutövare 2022. Denna ökning kan dels bero på att socialsekreterare på RVT, som tillhör RVC Sydväst, arbetar mer aktivt för att fånga upp våldsutövare (partnerkontakt) men också att Islandsmodellen genererar fler våldsutövare. Det stora flertalet våldsutövare som erhöll stödinsatser hos RVC Innerstad, kom från RVT, Södermalms stadsdelsnämnd.

28%

fler våldsutövare har
erhållit stöd från RVC.

Tabell 5:9 Totalt antal våldsutövare, RVC 2021–2022

RVC	2021	2022
	Totalt	Totalt
Innerstad	24	29
Sydost	22	17
Sydväst	20	45
Väst	21	24
Totalt i staden	87	115

Källa: Egenrapporterade uppgifter från respektive RVC.

Av det totala antalet våldsutövare, är det 73 procent som har minderåriga barn. Det är en minskning med åtta procentenheter, trots att det var en ökning av våldsutövare. På RVC Sydväst och Sydost är det störst andel våldsutövare med minderåriga barn, 76 procent, se tabell 5:10 nedan.

Tabell 5:10 Totalt antal våldsutövare och andel av dessa med minderåriga barn, RVC 2021–2022

RVC	2021		2022	
	Antal våldsutövare	Andel med barn	Antal våldsutövare	Andel med barn
Innerstad	24	67	29	66
Sydost	22	86	17	76
Sydväst	20	90	45	76
Väst	21	76	24	75
Totalt i staden	87	81	115	73

Källa: Egenrapporterade uppgifter från respektive RVC.

Barn som upplevt våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck

Barnutredningar

Ärenden som rör barn som är direkt utsatta för våld inom familjen och eller upplever våld mot en förälder utreds av enheten för barn och unga i den stadsdelsnämnd där de bor. Nedan redovisas antal orosanmälningar som inkommit till socialtjänsten med anledning av våldsutövare under 2020 till och med 2022.

Tabell 5:11 Antal orosanmälningar om bristande omsorg hos vårdnadshavare och typ om misstanke om bristande omsorg hos vårdnadshavare 2020–2022

Stadsdelsnämnd	2020		2021		2022	
	Våld inom familjen/närstående	Hedersrelaterad problematik	Våld inom familjen/närstående	Hedersrelaterad problematik	Våld inom familjen/närstående	Hedersrelaterad problematik
Rinkeby-Kista	296	8	259	8	234	13
Spånga-Tensta	174	11	333	8	195	17
Hässelby-Vällingby	218	13	279	19	271	20
Bromma	251	*	256	4	263	15
Kungsholmen	58	*	23	0	63	*
Norrholm	92	0	126	4	123	*
Östermalm	96	0	83	0	120	0
Södermalm	192	6	174	*	214	*
Enskede-Årsta-Vantör	533	26	564	29	620	17
Skarpnäck	107	*	99	*	91	*
Farsta	275	19	365	6	304	5
Hägersten-Älvsjö	305	22	414	10	388	7
Skärholmen	273	13	267	15	245	23
Totalt i staden	2870	123	3242	109	3131	123

Källa: Sociala System.

* Antal under 4 redovisas ej.

I tabellen ovan redovisas antalet orosanmälningar med anledning av våld inom familjen eller närstående och hedersproblematik. Det totala antalet orosanmälningar med anledning av våld inom familjen eller närstående har minskat från 3 242 stycken 2021 till 3 131 stycken 2022, vilket motsvarar tre procent. Antalet orosanmälningar med anledning av hedersproblematik har däremot ökat med 14 ärenden. Det är svårt att göra en tolkning av orsaker till ökning och minskning då det till viss del kan handla om hur ärenden registreras. Det kan till exempel vara svårt initialt att veta om våldet skett i en hederskontext eller ej.

Medföljande barn på skyddat boende och i jourlägenhet

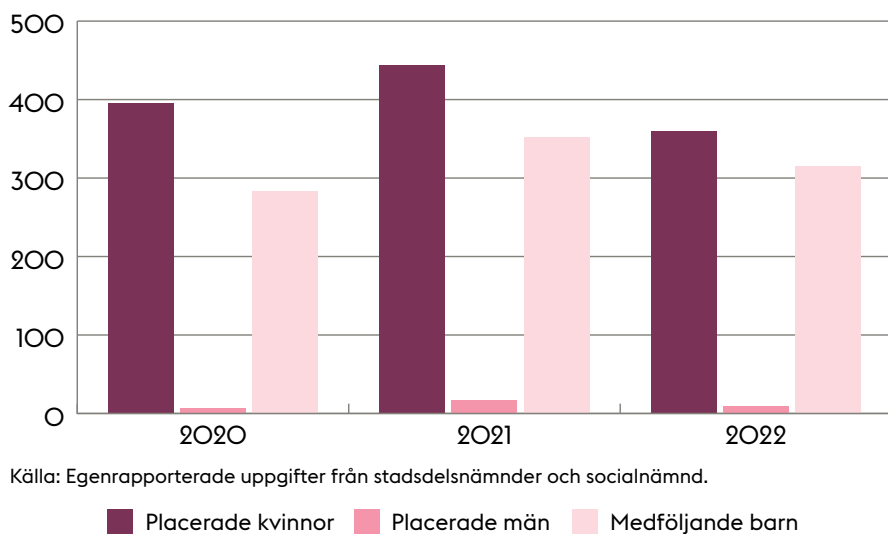
I enkäten om antal beslut om placering i skyddat boende och jourlägenhet, som nämns tidigare i kapitlet, svarar också stadsdelsförvaltningarna på följande frågor: ”Hur många barn bodde på skyddat boende tillsammans med sin förälder/vårdnadshavare under 2022?” samt ”Hur många barn bodde i jourlägenhet tillsammans med sin förälder/vårdnadshavare under 2022?”

Antalet barn som följt med en förälder till skyddat boende har minskat från 352, år 2021, till 315, år 2022, vilket är en minskning med tio procent. Även antalet vuxna som placerades i skyddat boende minskade mellan 2021 och 2022 och antalet barn i förhållande till antalet vuxna är ungefär detsamma båda åren. Antalet barn som bodde i jourlägenhet med en förälder på grund av att föräldern utsatts för våld var 53 barn år 2022, vilket är en minskning med tolv barn jämfört med 2021.

Figur 5:2 på nästa sida visar antalet placeringar av vuxna kvinnor, män och medföljande barn i skyddat boende under åren 2020–2022.

Figur 5:2 Antal placerade kvinnor och män i skyddat boende samt medföljande barn, 2020–2022

Skolgång och pedagogisk verksamhet för medföljande barn

Under oktober och november månad år 2022 registrerade stadsdelsnämnderna uppgifter om skolgång respektive pedagogisk verksamhet för medföljande barn i åldrarna 0–17 år i skyddat boende. Om ett barn följde med en vårdnadshavare vid upprepade tillfällen under mätperioden registrerades barnet på nytt varje gång.

Totalt 51 barn vistades på skyddat boende med en förälder under den aktuella perioden, vilket är en stor minskning jämfört med motsvarande mätning 2021. En förklaring till detta är att det är färre vuxna som placerats på skyddat boende. 2021 var det en jämn fördelning av antalet flickor och barn som vistades på skyddat boende medan för 2022 var 37 procent av barnen flickor och 63 procent pojkar. Av det totala antalet barn som vistats på skyddat boende var 49 procent av barnen under sex år och sex procent var 16–17 år. År 2021 var könsfördelningen i de olika åldersgrupperna jämn, 2020 och 2022 var en större andel pojkar i de yngre åldrarna och en större andel flickor bland de äldre barnen.

Tabell 5:12 nedan visar antalet medföljande barn uppdelat på stadsdelsnämnd. Spridningen i antal medföljande barn mellan stadsdelsnämnderna under perioden var mer jämt fördelad, till skillnad från året innan.

Tabell 5:12 Antal medföljande barn i skyddat boende under två månader hösten 2021 och 2022, uppdelat på stadsdelsnämnd

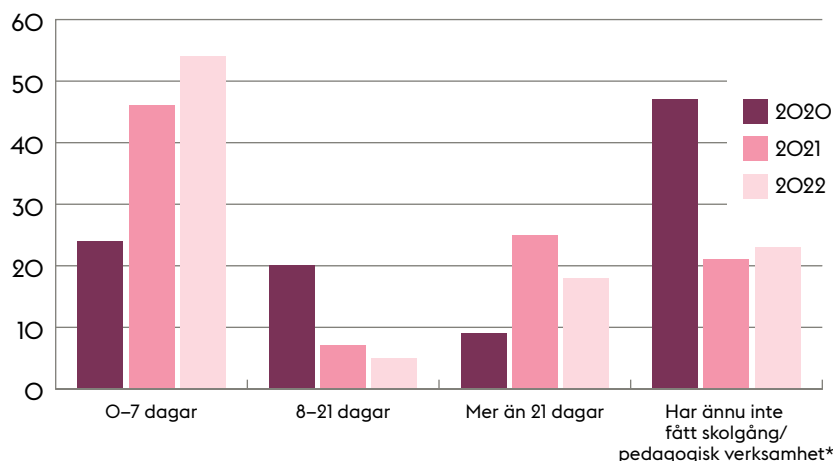
Stadsdelsnämnd	Antal medföljande barn 2021	Antal medföljande barn 2022
Rinkeby-Kista	6	6
Spånga-Tensta	16	5
Hässelby-Vällingby	11	*
Bromma	6	4
Kungsholmen	0	*
Norrmalm	0	*
Östermalm	*	0
Södermalm	*	7
Enskede-Årsta-Vantör	28	7
Skarpnäck	7	*
Farsta	*	*
Hägersten-Älvsjö	4	9
Skärholmen	8	*
Totalt i staden	91	51

Källa: Egenrapporterade uppgifter från stadsdelsnämnderna.

* Antal under 4 redovisas ej.

Figur 5:3 nedan visar hur många dagar som gått från att barnet kom till skyddat boende tills det fått påbörja skolgång eller pedagogisk verksamhet. För 12 barn i förskoleålder har vårdnadshavaren tackat nej till pedagogisk verksamhet för barnet, de barnen finns därför inte med i figuren. Av de barn som under mätperioden hade fått skolgång eller pedagogisk verksamhet, hade 54 procent fått det inom sju dagar från ankomst till boendet. Det är en ökning jämfört med året innan, då 46 procent fick skolgång eller pedagogisk verksamhet inom sju dagar. Andelen barn som inte har fått skolgång eller pedagogisk verksamhet när registreringen gjordes har ökat marginellt från 2021, då det var 21 procent, till 23 procent 2022. Det var 18 procent av barnen som hade fått vänta mer än 21 dagar från ankomst till boendet, vilket är en minskning med sju procentenheter jämfört med 2021.

Figur 5:3 Visar hur många dagar som gått från att barnet kom till skyddat boende tills det fått påbörja skolgång eller pedagogisk verksamhet, år 2020, 2021 och 2022. Andel, avser hela staden.

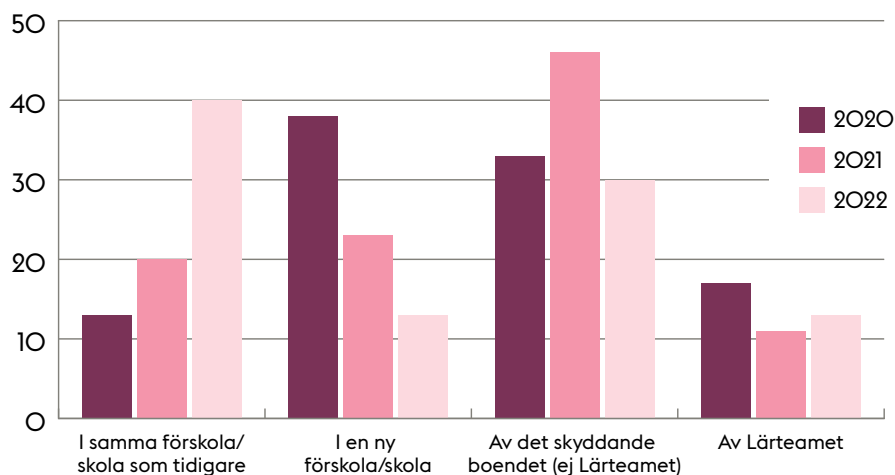

Källa: Egenrapporterade uppgifter från stadsdelsnämnderna.

*Dessa barn har vistats på boendet mindre än 21 dagar vid registrering och ännu inte fått skolgång eller pedagogisk verksamhet. Handläggaren vet därmed inte hur många dagar det kommer att ta innan det är ordnat.

I figur 5:4 nedan visas hur barnet får skolgång eller pedagogisk verksamhet under vistelsen. De barn som ännu inte fått någon skolgång eller pedagogisk verksamhet samt de barn där vårdnadshavaren har tackat nej till pedagogisk verksamhet finns inte med i figuren. Majoriteten av barnen har under vistelsen i det skyddade boendet haft sin skolgång eller pedagogiska verksamhet i en förskola eller skola. Andelen av barnen som fick sin skolgång eller pedagogiska verksamhet i samma förskola eller skola som innan vistelsen på skyddat boende ökade markant, jämfört med 2021. Andelen barn som fick skolgång eller pedagogisk verksamhet i boendets regi minskade med 16 procentenheter, jämfört med 2021, medan andelen barn som fick undervisning av Lärteamet ökade med två procentenheter.

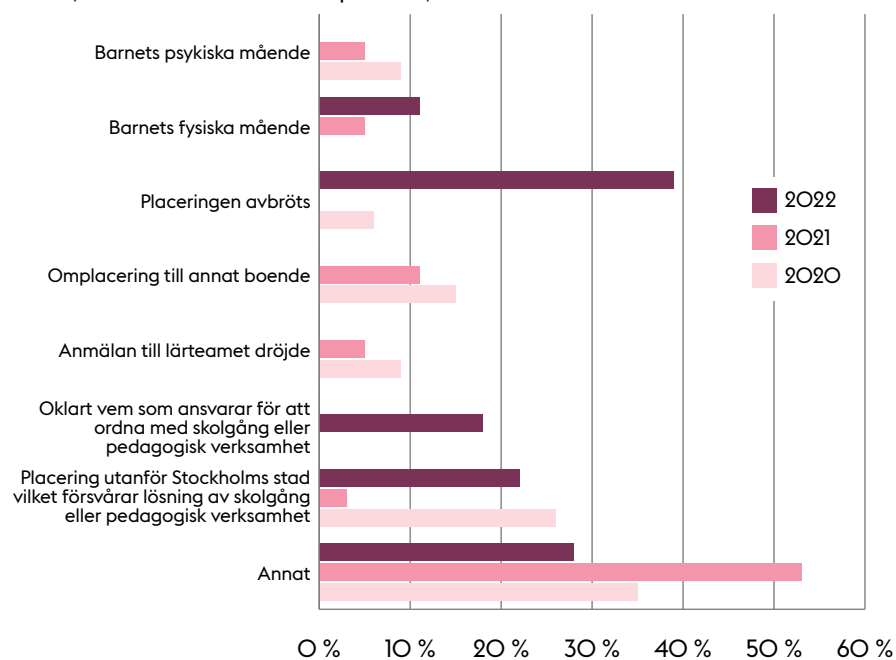
Figur 5:4 Visar hur barnet får sin skolgång eller pedagogisk verksamhet tillgodosedd under vistelsen på det skyddande boendet, år 2020, 2021 och 2022. Andel, avser hela staden.

Källa: Egenrapporterade uppgifter från stadsdelsnämnderna.

2022 fick flest barn skolgång eller pedagogisk verksamhet av samma förskola eller skola som tidigare eller av det skyddade boendet.

Figur 5:5 Visar orsak till att barnet inte fick skolgång eller pedagogisk verksamhet inom 7 dagar från ankomst till det skyddade boendet, 2020, 2021 och 2022. Andel i procent, avser hela staden.

Källa: Egenrapporterade uppgifter från stadsdelsnämnderna.

Ovan visas i figur 5:5 orsaker till att barnet inte fått skolgång eller pedagogisk verksamhet inom sju dagar från ankomst till boendet. Barn som ännu inte fått skolgång eller pedagogisk verksamhet under mätperioden samt barn vars vårdnadshavare inte önskar pedagogisk verksamhet för barnet är inte med i diagrammet. På denna punkt har flera förändringar skett sedan 2021. 2022 var den mest förekommande orsaken till att barnet inte fått skolgång eller pedagogisk verksamhet inom sju dagar att placeringen avbrutits. Andelen som har angett att orsaken är att placeringen skett utanför Stockholm har ökat från tre procent 2021 till 22 procent 2022. Om detta beror på fler placeringar och svårigheter att ordna med skolgång utanför staden är okänt. Barnets fysiska mående har angetts som orsak i elva procent av fallen 2022, vilket dock bara motsvarar två barn vilket är samma antal som 2021 även om andelen är högre. Den vanligaste orsaken som angavs under ”Annat” var att placeringstiden varit kort och därför hade inte någon skolgång eller pedagogisk verksamhet inletts.

Stöd på RVC till barn som har upplevt våld

Sedan hösten 2021 erbjuder RVC stödsamtal till barn, vars vårdnadshavare har stödinsatser på RVC. Det var totalt 94 barn som hade fått biståndsbeslut om samtalsstöd hos RVC, under 2022. I tabell 5:13 nedan redovisas antal barn per stadsdelsnämnd. Stödet som ges till barn är *Trappan-samtal* och så kallade *Här och nu-samtal*. Här och nu-samtal kan erbjudas när kriterierna för att kunna ge Trappan-samtal inte är uppfyllda.

Tabell 5:13 Antal barn som har fått biståndsbeslut om samtalsstöd hos RVC i respektive stadsdelsnämnd 2022

Stadsdelsnämnd	Totalt
Rinkeby-Kista	*
Spånga-Tensta	9
Hässelby-Vällingby	8
Bromma	10
Kungsholmen	*
Norrmalm	4
Östermalm	4
Södermalm	10
Enskede-Årsta-Vantör	10
Skarpnäck	*
Farsta	0
Hägersten-Älvsjö	22
Skärholmen	9
Totalt i staden	94

Källa: Sociala System

* Antal under 4 redovisas ej.

Origo Resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld

Till Origo kan ungdomar (13–26 år) som lever i en hederskontext och yrkesverksamma som arbetar med målgruppen vända sig för stöd och hjälp.

Statistiken i detta stycke avser främst ungdomar respektive yrkesverksamma i Stockholms stad.

Under 2022 hade Origo kontakt med 165 ungdomar som tog kontakt för första gången. Antalet ungdomar som har kontakt med Origo fortsätter att minska. År 2022 var det 46 stycken färre ungdomar jämfört med 2021. Av dessa hade 27 ungdomar inte uppgett geografiskt område. Under 2022 var 63 ungdomar från Stockholms stad. Motsvarande siffra för 2021 var 75 stycken. Flest ungdomar inom Stockholms stad kom från Enskede-Årsta-Vantör och Rinkeby-Kista (nio ungdomar).

Det går endast att få könsuppdelad statistik för hela länet. Av de 165 ungdomar som varit i kontakt med Origo var 145 flickor eller unga kvinnor och 20 pojkar eller unga män. Motsvarande siffror för länet 2021 var 186 flickor och 24 pojkar.

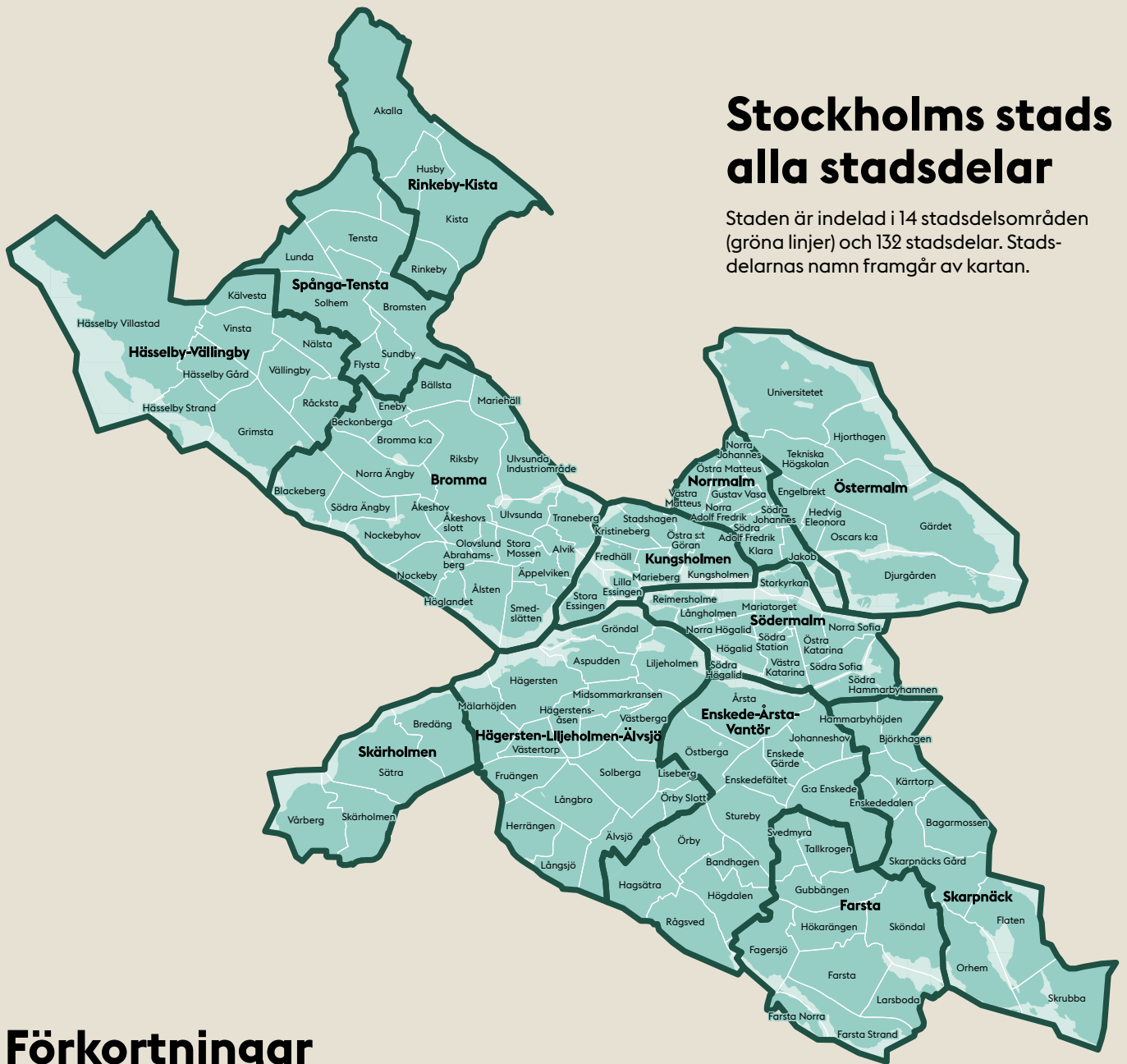
För hela länet var det 572 yrkesverksamma personer som fick konsultativt stöd i nya ärenden, vilket är en ökning med sex procent (34 personer). Av dessa var 119 personer från Stockholms stad. För Stockholms stad är det en minskning med 17 procent (25 personer). Av det totala antalet yrkesverksamma i länet, var 17 procent av dessa konsultationer om ungdomar som identifierar sig som pojkar eller unga män. Motsvarande siffra för 2021 var tolv procent. De yrkesverksamma kom från alla stadsdelsnämnder. Det var flest nya ärenden från Enskede-Årsta-Vantör (17 ärenden).

Origo hade kontakt med 63 nya ungdomar från Stockholms stad under 2022, vilket är en minskning med 12 unga jämfört med 2021.

Stockholms stads alla stadsdelar

Staden är indelad i 14 stadsdelsområden (gröna linjer) och 132 stadsdelar. Stadsdelarnas namn framgår av kartan.

Förkortningar

ABO	Anläggningsboende för asylsökande	HVB	Hem för vård eller boende	MNKR	Miljoner kronor
ADAD	Adolescent Drug Abuse Diagnosis	HVH	Hem för viss annan heldygnsvård	Mv	Medelvärde
ADHD	Attention Deficit Hyperactivity Disorder	IB	Initial bedömning	MVP	Mentorer i våldsprevention
ANDT	Alkohol, narkotika, doping och tobak	IFO	Individ- och familjeomsorgen	NSPH	Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa
ASI	Addiction Severity Index	ILS	Integrerat ledningssystem	OSL	Offentlighet- och sekretesslagen (2009:400)
BBIC	Barns behov i centrum	IOP	Idéburet offentligt partnerskap	PRIO	Plan för riktade insatser inom området psykisk ohälsa
BMM	Barnmorskemottagning	IPS	Individual placement and support	PUT	Permanent uppehållstillstånd
BoU	Barn- och ungdomsheterna	i.u	Inga uppgifter	RKA	Rådet för kommunala analyser
BRÅ	Brottsförebyggande rådet	IVO	Inspektionen för vård och omsorg	RVC	Relationsvårdscentrum
BUP	Barn- och ungdomspsykiatri	KBF	Kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning	RVT	Relationsvårdsteam
BVC	Barnvårdscentral	KBT	Kognitiv beteendeterapi	RA	Regeringsrättens årsbok
CAN	Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning	LARO	Läkemedelsassisterad behandling vid opioidberoende	SAVRY	Structured Assessment of Violocene Risk in Youth
CEPI	Centrum för evidensbaserade psykosociala insatser	LMA	Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.	SBF	Socialförsäkringsbalk (2010:110)
CM	Case management	LOV	Lag (2008:962) om valfrihetssystem	SHIS	Stiftelsen hotellhem i Stockholm
CSN	Centrala studiestödsnämnden	LPT	Lag (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård	SIP	Samordnad individuell plan
DSM	Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders	LSS	Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade	Sis	Statens institutionsstyrelse
DUR	Socialpsykiatrins utredningsinstrument, (Dokumentation, Utvärdering, Resultat)	LSU	Lag (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård	Skoll	Skollag (2010:800)
EBO	Egenbosatt asylsökande eller nyanländ	LUL	Lag (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare	SKKP	Särskilt kvalificerad kontaktperson
EARL	Early Assessment Risk List	LVM	Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall	SKR	Sveriges kommuner och regioner
EFH	Enheten för hemlösa	LVU	Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga	SLK	Stadsledningskontoret
FB	Föräldrabalken (1949:381)	LYHS	Lag (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område	SoL	Socialtjänstlagen (2001:453)
FIA	Förutsättningar inför arbete	MI	Motiverande samtal (motivational interviewing)	SOSFS	Socialstyrelsens författningssamling
FL	Förvaltningslag (2017:900)	MFD	Myndigheten för delaktighet	SOU	Statens offentliga utredningar
FN	Förenta nationerna	MföF	Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	SSBTEK	Sammansatt bastjänst ekonomisk bistånd
FoT	Försöks- och träningslägenhet			STIS	Stärkt tidigt stöd i samverkan
FUT	Felaktiga utbetalningar			TKR	Tusen kronor
GDPR	The General Data Protection Regulation			TUT	Tillfälligt uppehållstillstånd
HFD	Högsta förvaltningsdomstolen			TÖG	Tak över huvudet-garanti
HLM	Hemlöshetsmottagningen			UNHCR	The office of the United Nations High Commissioner for Refugees
HSL	Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)			VIP	Vård- och insatsprogram

De 9 kapitel som utgör Socialtjänstrapport 2022

Den här rapporten finns i en tryckt fullversion samt i fristående digitala kapitel som är tillgänglighetsanpassade. De fristående kapitlen finns på start.stockholm/rapporter-stod-och-familj

